

► Barnetråkkregistrering. Åheim skule 8-10. trinn februar 2022

Bilde tatt av Norconsult AS under Barnetråkkregistrering på Åheim skule 10.02.22. Elevene som er avbildet har godkjent bruken.

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Vanylven kommune arbeider med en detaljregulering for Åheim sentrum. I den forbindelse gjennomførte kommunen, med bistand fra Norconsult v/Ingvild Yri og Pernille Ibsen Lervåg, «Barnetråkk» med elever på 8-10. trinn ved Åheim skule.

Barnetråkkregistreringene er en del av kartleggings- og vurderingsgrunnlaget av barn og unges bevegelsesmønster og bruk av sitt nærområde. Resultatene fra registreringen vil utgjøre et viktig grunnlag i kommunens planlegging.

Elevene skulle registrere alle områder som de bruker, men vi bad dem om å ha ekstra fokus på Åheim sentrum da det er reguleringsplan for det område som konkret er under planlegging.

Barn og unge er selv eksperter på sitt eget nærmiljø, og kan gi de beste svarene på hva som er viktig for dem, hvilke områder de bruker og hva de ønsker seg. Barn og unge bruker ikke alltid omgivelsene slik voksne tror. Derfor er medvirkning med barn og unge en lovfestet del av arealplanleggingen, jf. §3-5 i plan- og bygningsloven.

I dette oppdraget har følgende temaer stått i fokus for barnetråkkregistreringen:

- Møteplasser og aktiviteter
- Steder de liker og steder de misliker
- Snarveier
- Trafikksikkerhet
- Transportmidler

Hensikten med registreringene har vært å få informasjon om hvor barn og unge oppholder seg, hvor de liker å være, steder de ikke liker og hvor de eventuelt føler seg utrykke. Elevene skulle også registrere hvordan de kommer seg til og fra skolen og fritidsaktiviteter og hvordan de opplever trafikksikkerheten der de ferdes. Elevene ble oppfordret til å bruke merkelapper i registreringen for å komme med forslag til forbedringer og nye tiltak, da særlig med fokus på Åheim sentrum.

Både kommunen og skolene har tilgang til dataene som er registrert i Barnetråkk, slik at disse kan analyseres nærmere eller suppleres ytterligere utover dette oppdraget. Informasjon om Barnetråkk og dataene fra registreringene finnes på <https://www.barnetrakk.no/>.

1.2 Hva er Barnetråkk?

Barnetråkk er en metode for medvirkning som gir barn og unge en stemme inn i formelle planprosesser. Gjennom et digitalt registreringsverktøy tegnes et eget kart over området som gir planleggerne viktig informasjon om barn og unges ferdsel og bruk av området. Ved hjelp av denne kunnskapen, kan man i større grad hensynta barn og unges oppvekstmiljø i planleggingen. For eksempel kan det være viktige stier og forbindelser som kan opprettholdes ved ny utvikling, eller restarealer som skjermes. Alt i alt gir denne kunnskapen bedre planlegging for alle.

I tillegg til å få innspill til bruk i planprosesser, ønsker vi at barn og unge som deltar selv sitter igjen med verdifull læring. Når barn og unge blir stilt spørsmål som angår samfunnsutviklingen, må de oppleve at deres stemme blir tatt på alvor. Dette er en viktig del av barn og unges demokratiopplæring, og en fiktiv deltakelse vil gjøre at de mister tilliten til systemet og lysten til å delta senere i livet. Det er derfor en fordel å tydeliggjøre

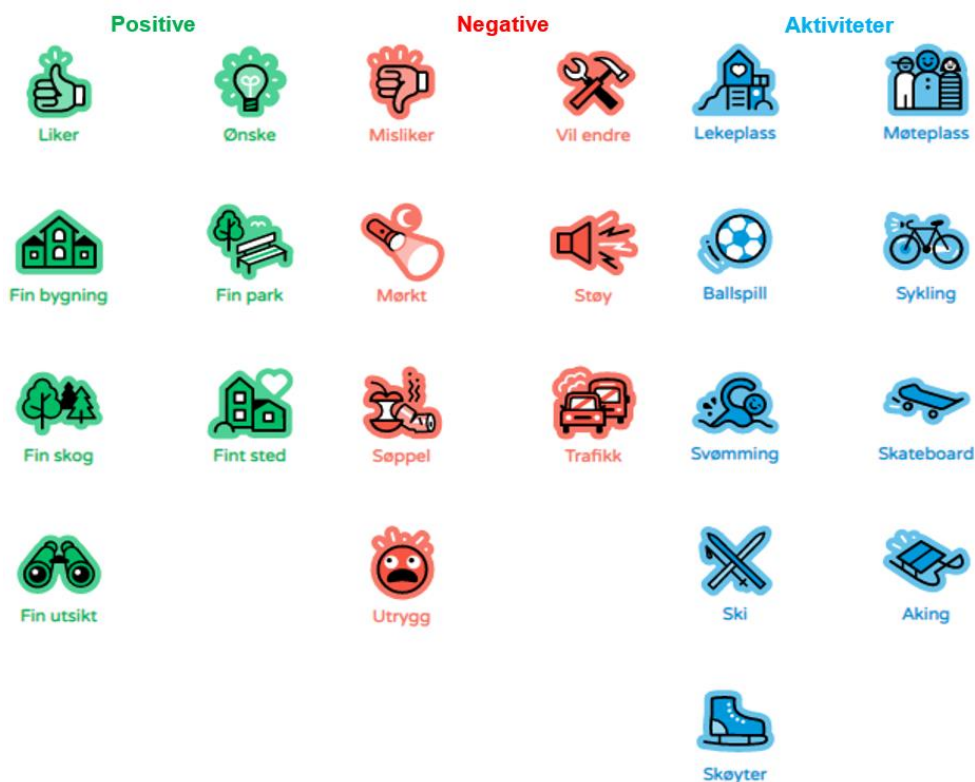
hvorfor registreringene gjennomføres, hvordan dataene skal brukes, samt søke å gi en tilbakemelding på hvilken effekt innspillene har hatt.

I dette prosjektet har vi brukt den digitale metoden av Barnetråkk. Hver enkelt elev har registrert sine Barnetråkk på hver sin pc, noe som gjør det enkelt å hente ut resultatene i ettertid.

Barnetråkk legger opp til registrering av følgende elementer:

- Skole- og fritidsveier
- Steder barn og unge liker/bruker og hvorfor
- Steder barn og unge ikke liker/bruker og hvorfor
- Hvilke aktiviteter barn og unge gjør på de ulike stedene
- Barn og unges bruk av transportmidler

Nedenfor er en oversikt over ikoner som barna kan bruke i kartleggingen og som man finner igjen i oppsummeringen. For mer informasjon om Barnetråkk se <https://www.barnetrakk.no/>.

Figur 1 Oversikt over ikoner som barna kan bruke i kartleggingen. Ikonene er hentet fra verktøyet Barnetråkk.

2 Registreringer

På Åheim skule ble det gjennomført registreringer med klassene på 8-10. trinn den 10. februar 2022. Før registreringene ble det gitt en introduksjon til Barnetråkk og det ble informert om reguleringsplanen for Åheim sentrum som er under utarbeidelse. Totalt 18 elever gjennomførte registreringene.

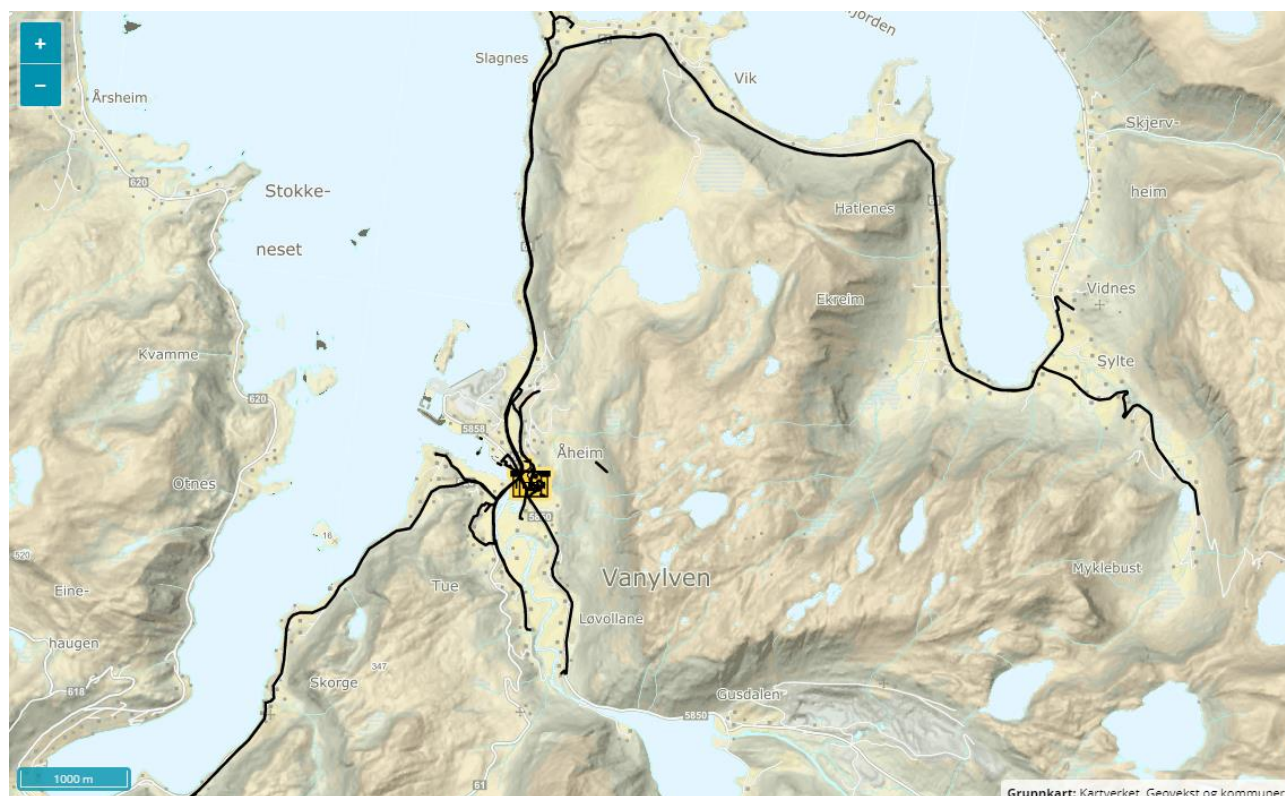
2.1 Skole- og fritidsveier

Elevene ved Åheim skule registrerte 37 skole- og fritidsveier. Generelt viser registreringene at elevene i stor grad benytter det etablerte veisystemet når de beveger seg rundt i sitt nærmiljø. Registreringene viser at fylkesvei 620, fylkesvei 61 Vanylvsvegen, Ospelia og Dalavegen er viktige hovedferdselsveier for elevene.

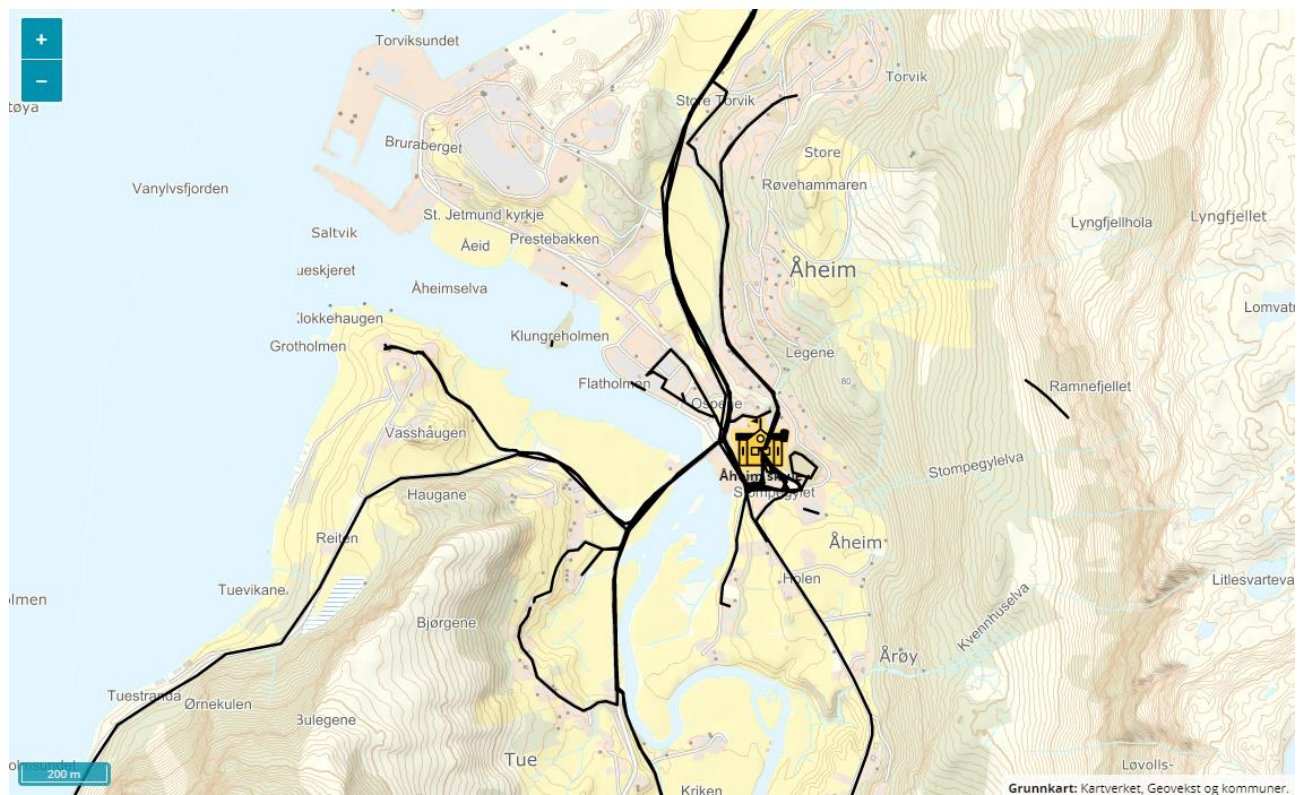
Barn- og unge bosatt i lengre avstand fra skolen benytter i hovedsak skoleskyss med buss/taxi, enkelte blir kjørt. Flesteparten av barn og unge bosatt i selve Åheim har registrert at de sykler til og fra skolen.

Elevene har registrert kryssene fylkesvei 61 Vanylvsvegen x fylkesvei 620 og krysset fylkesvei 61 Vanylvsvegen x Dalavegen som utfordrende. Spesielt meldes det om mye trafikk i sistnevnte kryss, og på strekningen mellom dette krysset og skolen ved skoleslutt. Videre er fylkesvei 61 Vanylvsvegen registrert som en vei med mye trafikk og mørke busstopp. I tillegg er det flere som har registrert sentrum av Åheim som mørkt.

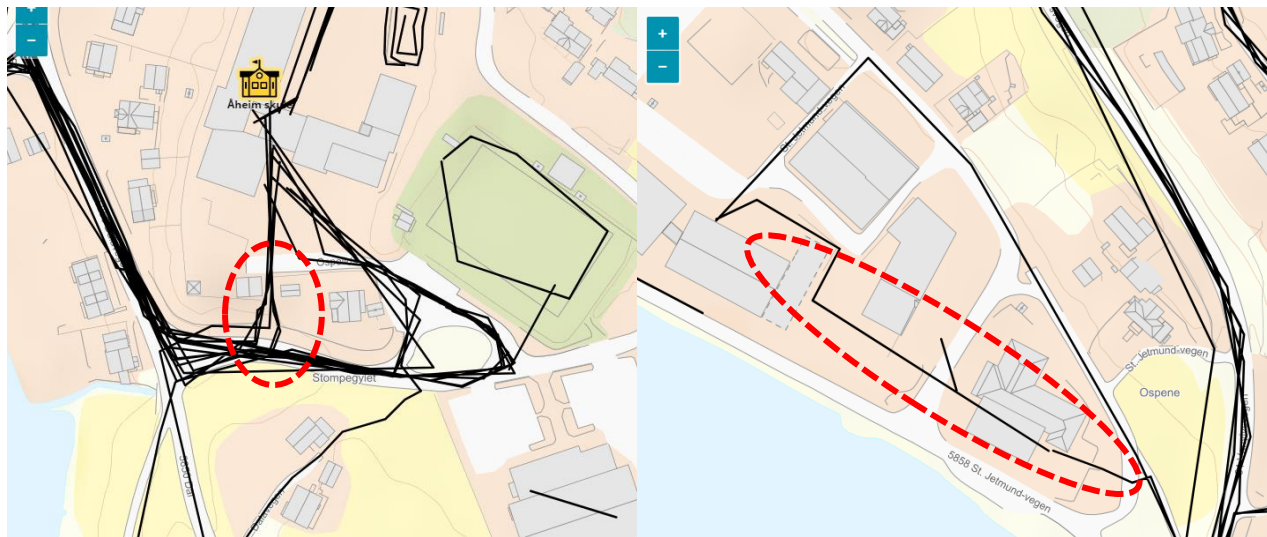
De mest brukte snarveiene elevene registrerte var trappa mellom Stompegylet og skolen samt snarvei over parkeringsplassene ved Coop, Joker og St. Jetmund-vegen i Åheim sentrum.

Figur 2 Utsnittet viser registrerte skole- og fritidsveier til elevene på Åheim skule.

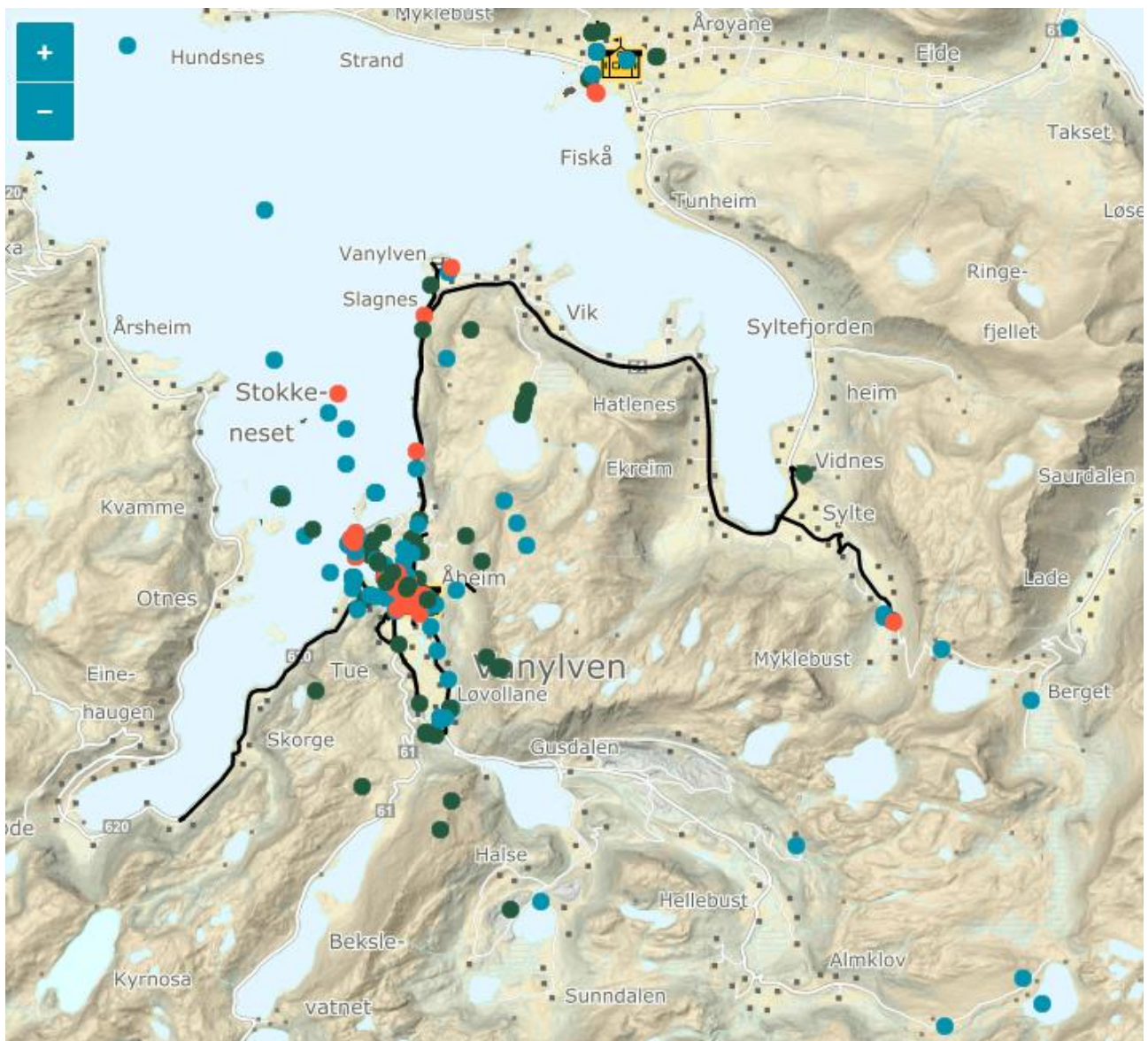
Figur 3 Utsnittet viser registrerte skole- og fritidsveier til elevene på Åheim skule.

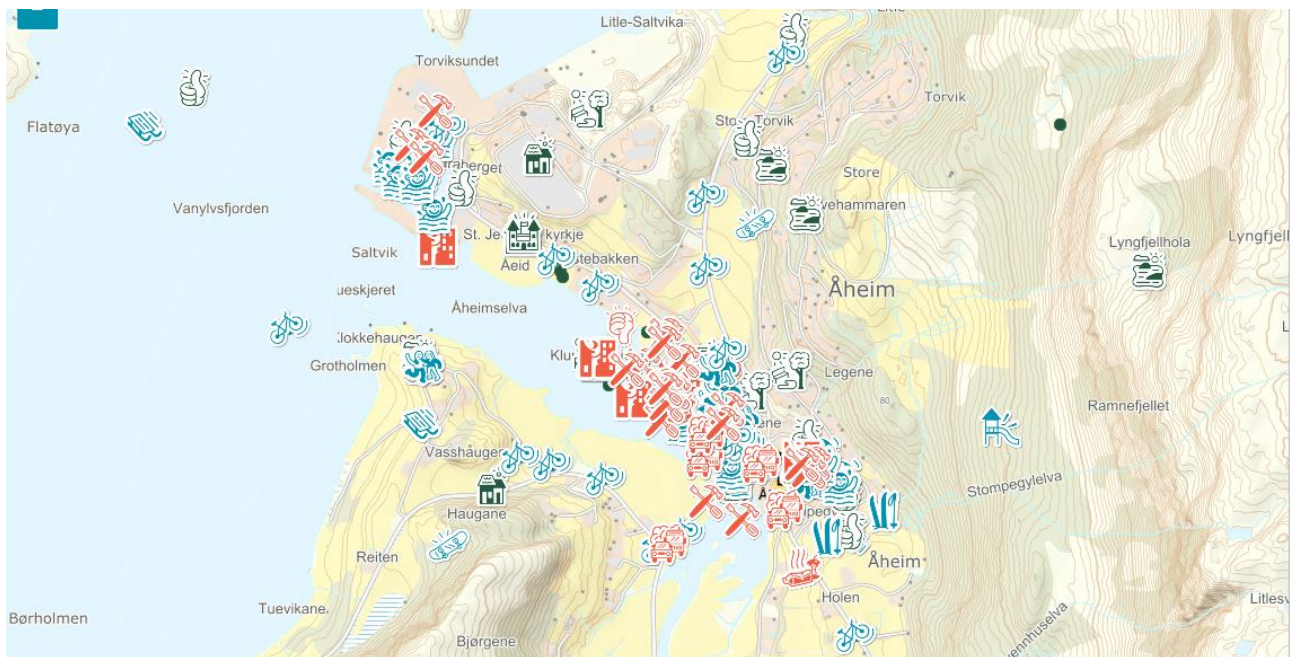
Figur 4 og 5 Utsnittet viser snarveiene elevene registrerte. Til venstre trappa mellom Stompegylet og skolen, til høyre snarvei over parkeringsplassene ved Coop, Joker og St. Jetmund-vegen i sentrum

2.2 Steder i nærområdet

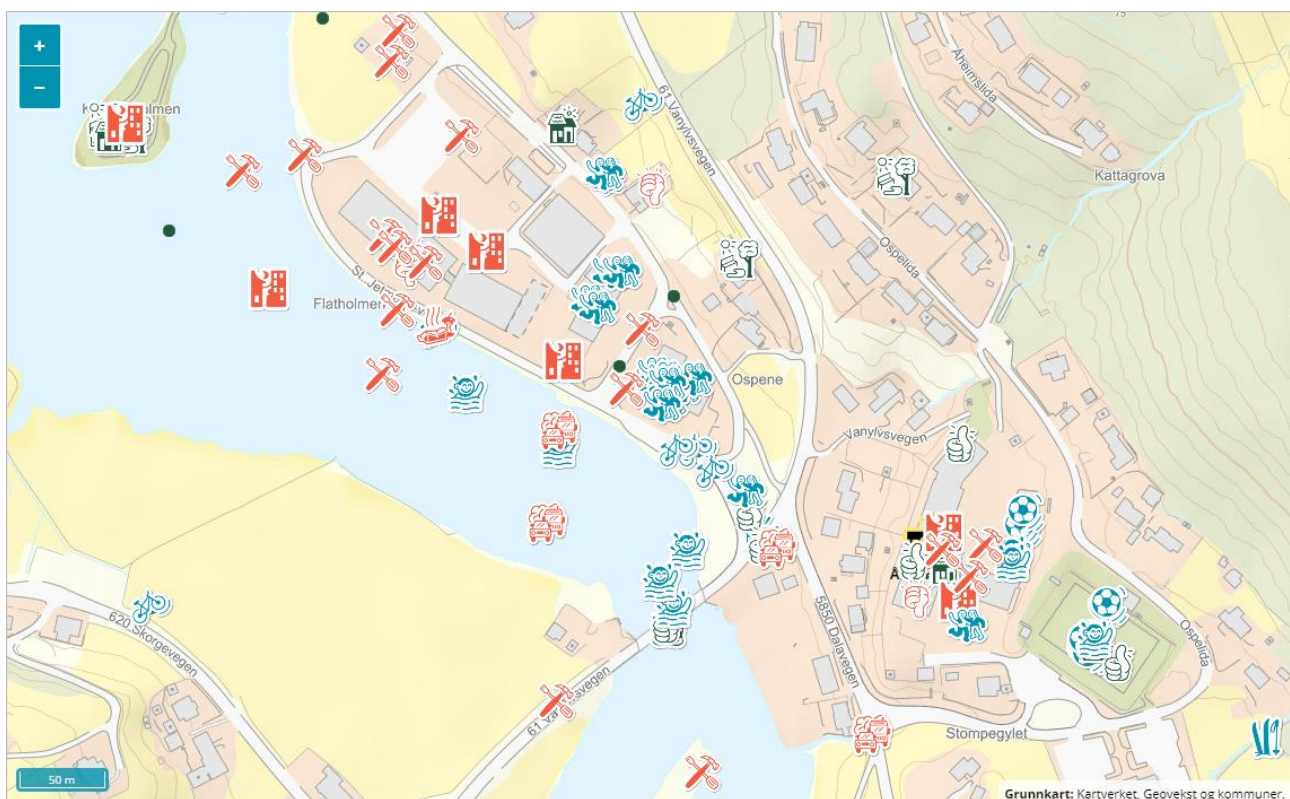
Totalt ble det registrert 288 steder/ikoner. 48 av disse var negative ikoner, 105 var positive ikoner og 135 var aktiviteter.

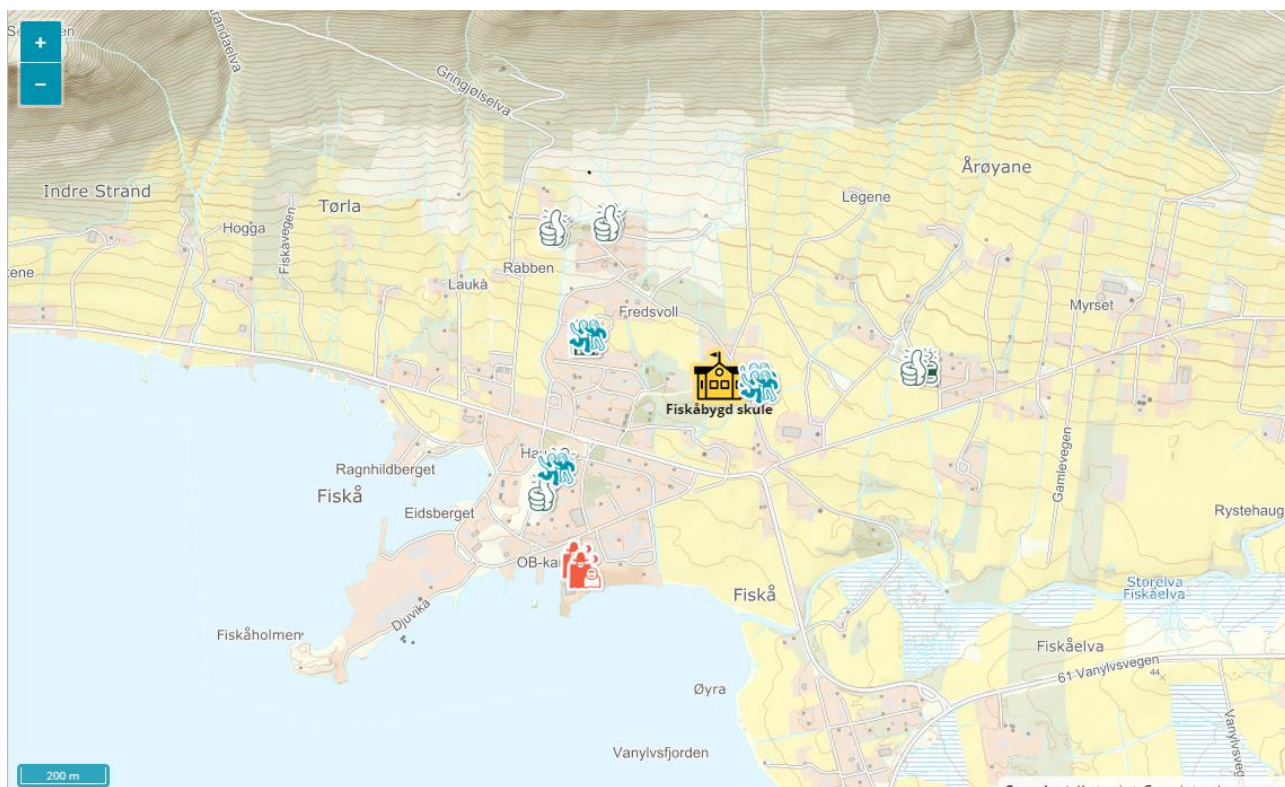
Figur 6 Utsnitt av registrerte steder/aktiviteter. Grønn er positive registreringer, rød er negative registreringer og blå er registrerte aktiviteter.

Figur 7 Utsnittet viser registrerte positive og negative steder samt aktiviteter/møteplasser i og rundt Åheim.

Figur 8 Utsnittet viser registrerte positive og negative steder samt aktiviteter/møteplasser i Åheim sentrum. Det er mange røde merkelapper som betyr «vil endre» eller «mørkt» rundt industriområdet på Åheim.

Figur 9 Utsnittet viser registrerte positive og negative steder samt aktiviteter/møteplasser.

De negative registreringene omhandler i hovedsak falleferdige bygninger, behov for oppussing, dårlig belysning, søppel, trafikk og generell utrygghet. Spesielt gjelder dette Åheim sentrum, Småbåthavna og Åheim skule der flere melder om «stygge bygninger» og dårlig belysning. Det er også flere som har registrert ønske om gang- og sykkelvei langs elva/ St. Jetmund-vegen. I Fiskåbygda er det flere som har registrert kaia og området bak Coop marked som skummelt og utrygt.

De positive registreringene og aktivitetene omhandler i stor grad grøntområder, fjell- og skogsområder, badevann og parker/lekeplasser. Elevene er glade i fotballbanen og idrettshallen ved Åheim skule, ulike badeplasser og fine utsiktspunkt. Spesielt er mange glad i å bade ved småbathavna, Vikevatnet og utsikten fra fjellene rundt Åheim. Flere har også markert at de liker å møtes ved Coop og Joker i Åheim sentrum. I Fiskåbygda er Spar og ungdomshuset mye benyttede møteplasser.

Det er registrert 13 ønsker fra elevene med tilhørende kommentarer. Kommentarene omhandler ønsker om flytebrygge og badestiger, park/lekeplass og enkelte fotgjengerfelt. Da «ønske-ikonet» ikke vises i kartfunksjonen grunnet en feil i programmet er det ikke mulig å se hvor elevene har plassert de oppgitte ønskene. Se kap. 3.2 for ytterligere informasjon.

3 Oppsummering

Nedenfor er resultatene forsøkt oppsummert. I kap 3.2 fremkommer konsulentens refleksjoner rundt usikkerhet knyttet til dataene. Det gjøres oppmerksom på at både kommunen og skolene har tilgang til dataene som er registrert i Barnetråkk, slik at disse kan analyseres nærmere eller suppleres ytterligere utover dette oppdraget.

3.1 Resultater oppsummert

Kort oppsummert viser registreringene at:

Skole- og fritidsreiser:

- Alle elvene bruker det etablerte hovedveinettet til skole- og fritidsveier, dette gjelder både de som får skoleskyss med buss/taxi og de som sykler til skolen.
- Krysset mellom fylkesvei 61 Vanylvsvegen og fylkesvei 620 er markert som utfordrende å krysse.
- Krysset mellom fylkesvei 61 Vanylvsvegen og Dalavegen, samt strekningen mellom krysset og opp til skolen, er markert som utfordrende med mye trafikk, spesielt ved skoleslutt.
- Fylkesvei 61 Vanylvsvegen registrert som en vei med mye trafikk og mørke busstopp.
- Det benyttes få snarveier, med unntak av snarveien i trappa mellom Stompegylet og skolen samt over parkeringsplassene i Åheim sentrum.

Steder i nærområdet:

- I Åheim møtes elevene ved Coop og Joker i Åheim sentrum. Elevene oppholder seg i liten grad i andre deler av Åheim.
- Rundt Mindorgården har elevene registrert at det er mørkt og satt merkelappen «vil endre».
- Flere elver har negative merkelapper vedrørende trafikk knyttet til Åheim og Åheimsbrua
- Flere elever har satt positiv merkelapp ved Klungreholmen
- Åheimselva brukes både til bading, tur og fiske.
- Flere har satt inn merkelapper med ønske om parker og oppholdsareal langs elva.
- Elevene setter pris på fotballbanen og idrettshallen ved Åheim skule, ulike badeplasser og fine utsiktspunkt. Spesielt er mange glad i å bade ved småbåthavna, Vikevatnet og utsikten fra fjellene rundt Åheim.
- Elevene melder om behov for oppussing og bedre belysning spesielt i Åheim sentrum, ved småbåthavna og Åheim skule.
- I Fiskåbygda møtes elevene ved Spar eller ungdomshuset.
- I Fiskåbygda er kaia og området bak Coop markert som skummelt og utrygt

3.2 Usikkerhet knyttet til dataene

Elevene ble bedt om å ha ekstra fokus på Åheim siden det pågår reguleringsplanarbeid i dette området. Registreringene for andre deler av kommunen hvor elevene også oppholder seg kan derfor være noe mangelfulle.

Elevene ble innledningsvis fortalt om pågående reguleringsplanarbeid, medvirkning og planprosess. Det ble vist skisser for reguleringsplanen som er under utarbeidelse og det ble vist illustrasjons-/inspirasjonsbilder fra prosjekter med elvepromenader/kyststier og parker fra andre plasser i landet. Elevene hadde således noe konkret å ta utgangspunkt i når de skulle komme med innspill og forslag i forhold til utviklingen av Åheim sentrum.

Ved registrering av skole- og fritidsveier kunne elevene legge inn en tilhørende kommentar. Ikke alle elevene benyttet muligheten til å legge inn en kommentar og flere elever glemte å skrive inn hvilket transportmiddel de benyttet. Dette gjør informasjonen angående transportmiddel noe usikker.

Ved uttak av dataen vises det ikke for konsulenten hvilke elever som har registrert hvilke veier og ikoner. Oppsummeringen i Feide/Barnetråkk viser kun hvor mange elever som har vært inne og registrert henholdsvis skole- og fritidsveier og steder, men ikke hvor mange hver elev har registrert. Dette har gjort at det i denne rapporten har vært vanskelig å utdype registreringene samt legge frem mer konkret statistikk i form av tall og prosentandeler. Dette kan ha gjort at meningene/registreringene til en enkel elev har fått en for stor betydning i oppsummeringen enn den skulle hatt.

Det må også nevnes at flere ikoner kan ha blitt plassert feil. Spesielt er dette tydelig da det er flere fritidsaktiviteter som er plassert ute i fjorden uten å ha noe med fjorden å gjøre (etc. sykling). Mange ikoner har også ingen kommentar og det gjør det vanskelig å vite eksakt hva eleven har ment med ikonet.

Skoleklassene ble gitt mulighet til å legge inn ytterligere informasjon i Barnetråkk etter at registreringen med konsulenten var gjennomført. Det er usikkert hvor mange som benyttet seg av muligheten, og det er nærliggende å tro at antallet registrerte veier og steder til enkelte klasser/skoler ikke kun gjenspeiler antall elever men også tid brukt på registreringen.

Det er også viktig å ta i betraktning at registreringen ikke gir et komplett bilde av alle positive og negative steder og veier for barn og unge. Registreringene bærer preg av hva elevene kom på der og da. Samtidig må registreringen ses i sammenheng med introduksjonen som ble gitt innledningsvis av konsulenten, samt oppfølgingsspørsmålene som ble gitt av konsulent underveis i registreringene.